

SEĆANJE NA STARE KUĆE – Kuća Radočaj Marka

Napisao Vinko Rukavina
utorak, 12 jun 2012 12:11

Kuća o kojoj će biti reči u ovom napisu više ne postoji. Kućno mesto je i dalje tu i na tom mestu se nalazi nova kuća izgrađena sedamdesetih godina prošlog veka.

Kuća je to koja se nalazila između stare kuće Baraševićevih na čijem je mestu takođe izgrađena kuća našeg poznatog tamburaša Radačaja i kuće Šturm, kuća Marka Radočaj u ulici Matije Gupca.

Kako sam porodično bio povezan, jer je Marko, kao i njegova braća Franjo i Mauric, bili sinovi Milke rođene Brajac, to sam često zalazio u kuću kod, kako sam ga ja zvao uja Marka i ujne Marice rođene Saborski tj. i kod baba Tete kako sam zvao baba Milku. Stara kuća, iako je na izgled bila slična svim starim kućama u Starčevu, izgrađenim u doba naseljavanja, prepostavljam da je doživela i neke pregradnje tokom svog vremena postojanja. Bila je građena uzduž kućnog mesta uz među sa Baraševićevima i imala je tri prozora do ulice. Dva su bila na velikoj sobi, a treći je bio na maloj sobi, koja je očito bila dograđena tj. koja se dobila napuštanjem krova preko starog gonka. Da bi se ta mala soba mogla grejati imala je zidanu furunu koja se ložila iz prostorije koja je bila nastavak te sobice a u nju se ulazilo direktno s dvorišta. Forauz kao ulaz u kuću ujedno je korišten i kao kuhinja iz kojeg se ulazilo u malu i veliku sobu. Kuća nije imala stražnju sobu nego se odmah nastavljala štala, a iza štale je bila šupa kao nastrešnica. Nasuprot kuće, nekako na pola kućnog mesta bio je dugažki ambar, a popreko dvorišta šupa, tako da su kuća ambar i šupa odvajali prednju od zadnje avlige (dvorišta). Ne sećam se dobro kako je ranije bila nameštena velika soba, jer sam u nju retko zalazio, a mala soba, u kojoj se i najčešće boravilo, bila je klasično tj. uobičajeno nameštena s dva kreveta, velikim astalom posred sobe, a kako je bio samo jedan prozor čelo astala nije moglo biti uobičajene svete slike, nego su one visile na pokrajnjim zidovima. Uobičajeni nameštaj je bila i fijoka s tri ladle. Koliko mi se čini pod u maloj sobi bio je od dasaka prefarbanih uljanom farbom. U neko doba ujka i ujna preuredili su veliku sobu tako što su kupili novi moderni, za to doba, nameštaj a na pod su umesto dasaka stavili lesnit koji je isto bio prefarban oker farbom. Kako sam već napisao, sva tri prozora su s spoljne strane i zimi i leti imala šalone, iako je bio običaj da se u zimsko doba stavljuju dupli prozori. Šaloni kao i prozori bili su zeleno ofarbani, a čini mi se i da je cela kuća vukla na zelenkasto. Kod ujke i ujne najčešće sam odlazio u doba praznika. Obavezno je bilo da se ide čestitati Božić i Nova godina i to sako posebno. Čestitao se i Uskrs i obično sam dobijao novac za čestitanje. Rado sam odlazio i u doba kad su počeli da dozrevaju orasi i kad su sami počeli da otpadaju sa stabla, jer je bilo nekoliko stabala oraha do Šturmove kuće u drugoj avlji. Iako je ujka u osnovi bio poljoprivrednik, zanimalo ga je još koješta, pa tako i preprodaja konja. U jednom periodu u šupi do štale bio je i veliki kazan za pečenje rakije, pa sam i radi toka dosta vremena znao tamo provesti, a baba Teta je volela da sedi pored kazana i polako okretati ručku od mešalice. Marko i Marica imali su dvoje dece i to Katu i Ivu.

Kata se nakon srednje škole udala u bogatu pančevačku familiju Mandrino, a bata Iža, kao majstor da tako kažem od svega i svačega, bilo ga je po svuda. Ženio se nekoliko puta, i na kraju je ostao sam sa mamom Maricom, ali već je bila izgrađena nova kuća koja je i danas.